

INFORMACIJA O PODRŠCI PEKARSKOJ INDUSTRIJI

Pekarska industrija bila je jedna od najpogođenijih industrija u drugoj polovini 2021. godine usljed donošenja Odluke o utvrđivanju maksimalne maloprodajne cijene pšeničnog bijelog hljeba („Sl. list Crne Gore“, br. 84/21) koja je imala za cilj sprečavanje nastanka težih ekonomskih i društvenih posljedica po građane, izazvanih epidemijom zarazne bolesti COVID-19. U prvoj polovini 2022. godine usljed naglog rasta cijena žitarica i drugih inputa izazvanih nestabilnošću na svjetskom tržištu, ovaj sektor pretrpio je dodatne negativne finansijske posljedice. Stoga je neophodno pružiti finansijsku podršku kako bi se osigurala likvidnost i nastavak proizvodnje.

Naime, Odlukom o utvrđivanju maksimalne maloprodajne cijene pšeničnog bijelog hljeba limitiranjem maksimalnih maloprodajnih cijena vekne pšeničnog bijelog hljeba tip – 500, gramaže od 500g do 600g u iznosu od 0,50 EUR po komadu i gramaže od 300g do 400g u iznosu od 0,40 EUR po komadu u periodu važenja odluke od 10.8.2021. do 31.12.2021. godine, a kasnije i nagle promjene cijena osnovnih inputa za proizvodnju, pekarska industrija je u posmatranom periodu zabilježila značajne gubitke koji opterećuju i ugrožavaju njihovo dalje poslovanje. U toku važenja odluke pekarska industrija je redovno isporučivala hljeb tržištu, a utvrđivanje maksimalne maloprodajne cijene stavilo ih je u neravnotežan položaj u odnosu na ostale učesnike na tržištu i u krajnjem ugrozilo njihovo poslovanje.

Pored toga, cijena pšenice na tržištima sa kojih se snabdijevaju potrošači u Crnoj Gori, u periodu jun-avgust 2021. godine kretala se od 180-190€/t, da bi na kraju decembra 2021. godine dostigla cijenu od 280€/t, što je povećanje od blizu 50%. Takođe, cijena brašna sredinom 2021. godine bila je cca 290€/t, da bi krajem decembra dostigla cijenu od 406€/t, a već sredinom januara 2022. godine čak 499€/t. Ostale sirovine, ambalaža, energenti (lož ulje, dizel i gas), u posmatranom intervalu, su poskupili u od 40-120%, što je prouzrokovalo ogromne gubitke u poslovanju, kod proizvođača pekarskih proizvoda.

Polazeći od navedenog, a imajući u vidu iskazanu odgovornost pekarske industrije tokom važenja Odluke i uzimajući u obzir nepredvidivost budućih kretanja, kao i važnost stabilnosti ovog sektora u cilju zadovoljenja egzistencijalnih potreba građana, a na osnovu zahtjeva pekarske industrije, neophodno je obezbijediti sredstva za podršku pekarskoj industriji u iznosi od 600.000 eura.

Ovo ministarstvo je uputilo 29.5.2023. godine Ministarstvu finansija Zahtjev br. 12-307/23-9746/1 kako bi se obezbijedila sredstva za realizaciju podrške pekarskoj industriji u iznosu od 600.000 eura iz Tekuće budžetske rezerve. Ministarstvo finansija dostavilo je Mišljenje broj 01-02-430/23-4285/2 od 27.6.2023. godine, uz obrazloženje da nemaju primjedbi da se sredstva u iznosu od 300.000€ obezbijede iz Tekuće budžetske rezerve, dok je preostala nedostajuća sredstva potrebno obezbijediti u okviru sredstva Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu („Sl. list CG“, br. 125/22).

U vezi sa Mišljenjem broj 01-02-430/23-4285/2 od 27.6.2023. godine kojim je predloženo da se nedostajuća sredstva obezbijede iz raspoloživih sredstava odobrenih Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu, ovo ministarstvo nema planirana sredstva za ove namjene, te da su

sredstva već isplanirana Uredbom o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2023. godinu – Agrobudžet.

S ovim u vezi, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede će sprovesti proceduru podrške pekarskoj industriji na način da će javnim pozivom pozvati privredne subjekte, registrovane za proizvodnju hljeba i distribuciju na veliko, da dostave dokumentaciju (fakture) kojom potvrđuju da su tokom perioda važenja Odluke dnevno isporučivali trgovinama prosječno više od 1.000 komada vekni pšeničnog bijelog hljeba tip – 500, gramaže od 500g do 600g i gramaže od 300g do 400g, po cijeni ne višoj od 0,393 eura bez PDV-a po komadu. Podrška će se obračunavati na način da će se utvrđeni iznos sredstva podijeliti sa ukupnom količinom isporučenih vekni hljeba tokom perioda važenja Odluke svih podnosioca zahtjeva koji su ostvarili pravo po ovom osnovu, pa tako dobijeni iznos množiće se sa brojem vekni iz zahtjeva svakog pojedinačnog privrednog subjekta koji je ostvario pravo.

Suočavajući se sa izazovima krize i nestabilnosti na globalnom nivou, na ovaj način se omogućava osiguranje i podrška domaćoj proizvodnji, a sve u cilju daljih mogućnosti za zaštitom životnog standarda građana kroz očuvanje privredne supstance. Podrškom sektoru pekarstva osiguravaju se neophodni preduslovi za nesmetano funkcionisanje, a time se obezbjeđuje sigurnost snabdijevanja osnovnom životnom namirnicom i kreira dobra polazna osnova za buduće unapređenje partnerskog odnosa između Vlade Crne Gore i privrede.